

23-1-70

1

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

13-20/12/1969.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

... Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ;

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ...

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

... Δὲν εἰργάζοντο εἰς τὰ μεγάλα κτήματα ;

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

... Δὲν εἰχαν ὀνόματα οὗτοι διότι δὲν ὀφείλοντο περὶ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ; ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

... Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

... Δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι ἢ δοῦλαι ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

... Δὲν ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ...

... Δὲν ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται, τεχνῖται, κτίσται, γύφτοι, βαφεῖς, πραγματευτάδες ;

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... *Π. Χ. 1*.....

5) Μηχανή άλωνισμού... *Π. Χ. 1*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Τ. οἱ ξύλινον ἄροτρον. καὶ κατὰ νεοεφεύρηται. μόνον πρὸς τὴν φεωρησιν*.....

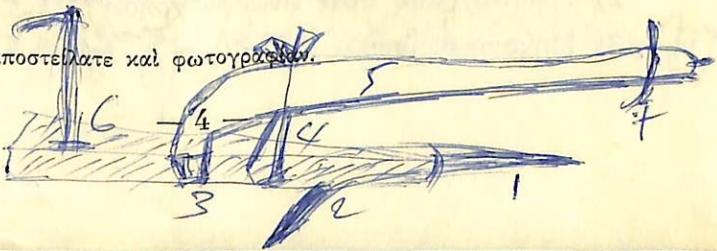
2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας, ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *Ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου ἐστὶν ὡς ἐν τῇ εἰκονίᾳ. εἶναι ὅτι ἔχει 1*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>β. κ. 1</i>	6. <i>χειρὸς ἄβη</i>	11.
2. <i>β. κ. 2</i>	7. <i>πρὸς κ. κ.</i>	12.
3. <i>ἀλλετρο. π. οἱ. οἱ.</i>	8.	13.
4. <i>β. κ. 3</i>	9.	14.
5. <i>β. κ. 4</i>	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
 θμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
 διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν
 χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
 σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
 εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι. τοῦ ξυλίνου ἀρότρου. ἦτο. ἢ εἶναι. μιᾶς μορφῆς.
 διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν.
 ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων. καὶ σημειώσατε τὴν
 χρήσιν ἐκάστου.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... τοῦ ἀρότρου.

τοῦ ἀρότρου. τοῦ ἀρότρου. ἦτο. ἢ εἶναι. μιᾶς μορφῆς.

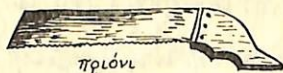
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ... τοῦ ἀρότρου.

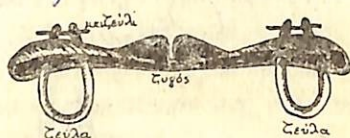
ἦτο. ἢ εἶναι. κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ... τοῦ ἀρότρου.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
 (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.)...

τοῦ ἀρότρου. τοῦ ἀρότρου. ἦτο. ἢ εἶναι. μιᾶς μορφῆς. διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν.

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Διὰ β. ὄργωμα ἐχρησιμοποιεῖται. βόες μέχρι 1910 ζεῦγται ἐχρησιμοποιεῖται ἔν τῇ πηλ. ἡμιονοῦ*
 β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *ἐχρησιμοποιεῖται ὁ β. ὄνος ἢ ἡμιονοῦ*
 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *ὁ β. ὄνος ἐχρησιμοποιεῖται. ὁ ζυγός...*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτόν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λούρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

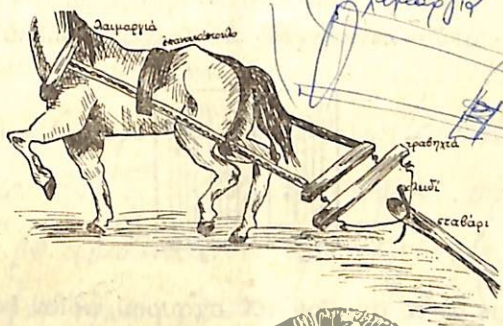
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου *ἀπὸ 1920*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *ἡ ζεῦξις γίνεται ἐν τῷ ἄροτρον. ὁ β. ὄνος ἐχρησιμοποιεῖται. ὁ ζυγός...*

ἡ ζεῦξις γίνεται ἐν τῷ ἄροτρον. ὁ β. ὄνος ἐχρησιμοποιεῖται. ὁ ζυγός...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.

Α) ὁ ἄροτρον. 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης)
2) γυναίκα 3) ὑπηρετής. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. 1) ἄνδρας 2) γυναίκα 3) ὑπηρετής
6) ἄροτρον:.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναίκα 3) ὑπηρετής. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

1) ἄνδρας 2) γυναίκα 3) ὑπηρετής

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).

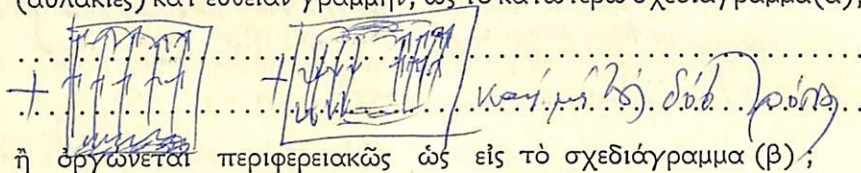
1) ἄνδρας 2) γυναίκα 3) ὑπηρετής

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

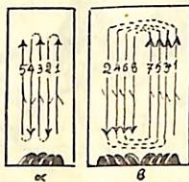
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα: με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

1) ἄνδρας 2) γυναίκα 3) ὑπηρετής

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακὰς (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδραδες κ.λ.π.);

... ἔχ. ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδραδες κ.λ.π.);

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); μετὰ αὐλακιάν; ...

... ἔχ. ἡ λωρίς (ἢ σποριά) μετὰ αὐλακιάν; ...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

... ἔχ. ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

... ἔχ. ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσδραδες κ.λ.π.);

... ἔχ. ἡ λωρίς (ἢ σποριά) μετὰ αὐλακιάν; ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *ἐν σπορᾷ* ...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν ἐγίνοντο τρία ὀργώματα: 1) καλλουργία, 2) διβόλισμα, 3) γύρισμα. Ἡ καλλουργία γίνεται πρὸ τῆς σπορᾶς, ἡ διβόλις καὶ τὸ γύρισμα μετὰ τὴν σποράν.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν ἐγίνοντο δύο ὀργώματα: 1) ἀποκαθαίρεσις τῶν ἄγρων, 2) ὀργώματα ἐν τῇ καλλιέργειᾳ.

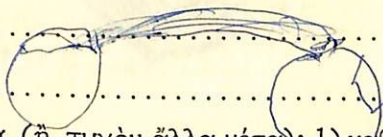
- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐπὶ πέντε ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Διὰ τὸν σίτον ἐγίνοντο δύο ὀργώματα: 1) ἀποκαθαίρεσις τῶν ἄγρων, 2) ὀργώματα ἐν τῇ καλλιέργειᾳ.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

Τὸ δισάκι.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βρουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

... διὰ τὴν ἐκκαθάραν τῶν ριζιδίων καὶ τῶν χόρτων...
... ἐκκαθαριστὴς ἢ ἐκκαθαριστὴς τοῦ βρουκέντρου...
... βρουκέντρον ...

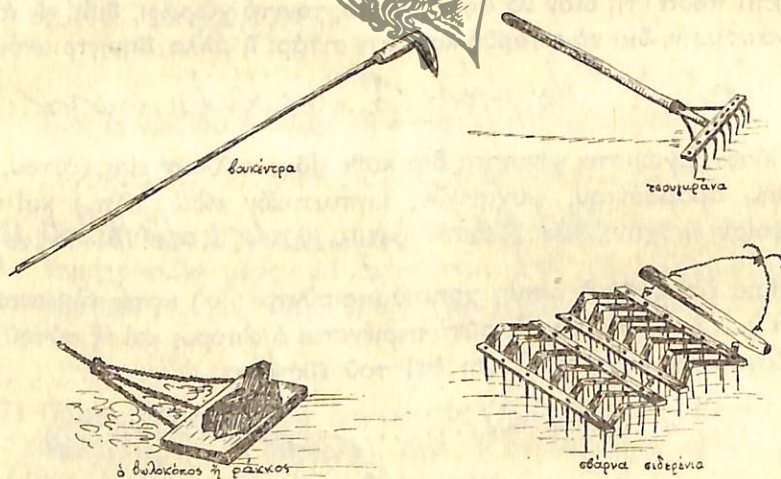
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); ...

... ἐκκαθαριστὴς ...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσάπιδ. κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματ' αἱ τινὲς ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπιδ. κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

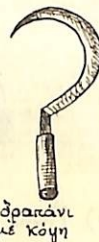
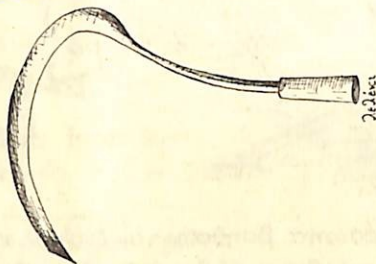
- Tor Tungsten & her Po. box B. R. P. 87 per year.
On a little by her C. G. S. 100.

- ΕΙΔΟΥΣ.
ΔΕΛΤΑΚ.
ΔΕΛΤΑΚ.

-

-

— 11 —

... δὲν ἦσαν οὐκ ἐν ἑαυτοῖς ἐκ παλαιῶν ἡμερῶν...

...δρ.ε.γ.α.ν.ι.ν.ι.τ.

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοις) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *με. μούρες.*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Η λεπίς του δρεπανιού ή του οδοντωτού εργαλείου ήταν ομαλή ή οδοντωτή.*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;
- ..ἡ. χειρολαβή. ὡς .. ἡ. ο. βελ. ἡ. νη, .. ὁ. σκελετ. σὴ. βελ. ἡ. νη.
.. ὡς .. ἡ. ο. βελ. ὡς. ἡ. νη, .. ὁ. σκελετ. σὴ. βελ. ἡ. νη.

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *τὰ κατεσκεύαζεν οἱ θεριστικοί*.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἦτο παλαιότερον ἐν χρήσει ὁ θερισμὸς δι' ἐκρίζωσιν (καὶ ὄχι κοπῆς)*.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *μετὰ τὸ 1820 ἐθερίζοντο ἐν ὕψει τοῦ ἐδάφους μετὰ τὸ 1820 μέχρι τέλει οἱ σιτάρι*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἐμεναν μετὰ τὴν ρίζαν ἐλεγοντο ἐν χωράφει*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα*.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τα δράγματα τοποθετοῦνται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους χωριστά ἢ μαζί καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *καρὸν νάη... ἀγκυλῆς...*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

*... θερίζεν... ἄνδρες... ἀ. γυναῖκες... Διὰ αὐτῶν καὶ οὐκ...
... ἀποκρίνεται... ἀ. γὰρ οἱ ἀρχαῖοι... ἢ... ἀ. καὶ... ἀ. γ...
... ἡμερομίσθιον... ἀ. οὐκ... ἀ. ἀποκρίνεται... ἀ. γὰρ... ἀ. καὶ... ἀ. γ...*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι· με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

*... ἡμερομίσθιον... ἀ. οὐκ... ἀ. ἀποκρίνεται... ἀ. γὰρ... ἀ. καὶ... ἀ. γ...
... εἰς χρῆμα... ἀ. γὰρ... ἀ. καὶ... ἀ. γ...
... π. ἀποκοπῆς... ἀ. γὰρ... ἀ. καὶ... ἀ. γ...*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λονται τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; ...

*... ἀ. γὰρ... ἀ. καὶ... ἀ. γ...
... ἀ. γὰρ... ἀ. καὶ... ἀ. γ...
... ἀ. γὰρ... ἀ. καὶ... ἀ. γ...
... ἀ. γὰρ... ἀ. καὶ... ἀ. γ...*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; Δε...

Ἐδίδετο σὺν δίδεται... προσοχὴ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς...
ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν καὶ τραγουδοῦν καὶ τραγουδῶ καὶ τραγουδῶν.

Τραγουδοῦσα καὶ τραγουδοῦν καὶ τραγουδῶ καὶ τραγουδῶν...
καὶ ἄλλοι τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν...
παραμυθίαν καὶ ἄλλοι τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

...ὅπου ἀφῆκε τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ...
...καὶ τοὺς στάχυν... μένει ἀθέριστον...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

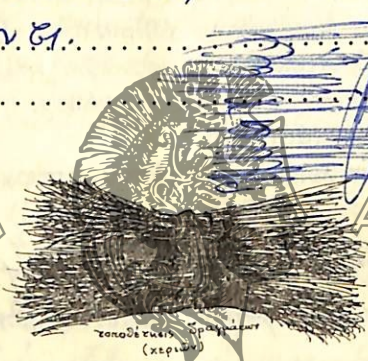
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

...τὸ δεμάτιασμα ἐγένετο τὴν αὐτὴν ἡμέραν...
...εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν...

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὰ δερμάτιασμα ἐγίνετο ἐξ ἑξῆς: ἔλασαν δούλα λαμβάνοντες ἐξ
ἀγροῦ καὶ ἑξ ἑκείνου τὰ δερμάτια: ὁ ἴδιος οὐνομοαῖρος ἔδενε
ἐλαίχον αὐτὸν ἰδίῳ καλὲρ μὲ ἐξ ἀγροῦ καὶ ἔδενον οἱ καὶ δερμα-
τῖαι ἐξ ὧν ἐπὶ τῇ ἐκείνου ἀπὸ ἐκείνου. Τώρα δὲν εἶναι καὶ
ὡς ἔστιν: καλὰ δὲ δὲ αὐτοῦ δερματιῶν δὲν ἐχρησιμοποίησεν
ἐργασίαν. εἰ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον κατέφεροντο διατῶν
ἐκείνων καὶ τὰ φερόμενα ἐξ αὐτῶν ἐξ ἑκείνου
ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου
ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου ἐκείνου.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Δὲν καλλιέργειαν πατάτας εἰς τὸν
τόπον μας

Πότε γίνεται ἡ σπορὰ ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

D. W. F. I. V. L. K. G. O. P. A. S. T. R. E. G. U. L. A. R.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

φωτογραφίαν.
 Δὲν γίνεσθε καθήκοντες πάλιν
 αὐτὸν καλεῖσθαι ἐξ αἰτίας αὐτῆς.
 Δὲν ἔχω ποῦ μὲν.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐαυνηθίζετο παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σπών, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή ἢ ἐξορυσίς καὶ ἡ διάθεσις τοῦ προϊόντος.

[illegible]

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ στανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Ο. στανὸς ἐθερ. μετ. ἐλ. λ. σι. μετ. λ. σι. ἀρχ. λ. σι.*

(Παραθέσate καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Tr. Separation. July 4th 1860. 2/6. 2/10.

- θεμελιώστρα, κλπ. Πώς γίνεται ή τοποθέτησις· εις σωρόν ;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως ;

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι ; *οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν ἀλωνισμῶν*

[illegible]

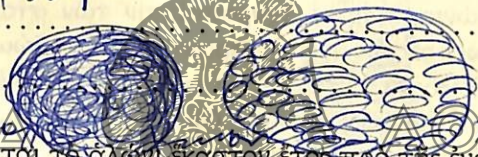
- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἁλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; . . . *Τ.δ. ἔξω, μαλ' ἐκὼν τ.δ. αὐλῆς.*

— 18 —

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τ.ε. αὐτῶν*
ἀνήκει... εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν.....

- 6) 'Από πότε αρχεται το αλώνισμα και πότε λήγει; Τ.ο. ^εφάνινος
 αρχ. (από) 15/8/82 ες 15/9/82.....

- 7) Εἶδη ἁλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *ω. π. ρ. χ. ο. χ. ω. μ. α. λ. ο. ν. ο.*
ω. π. ε. ρ. ε. λ. ο. ν. ο.

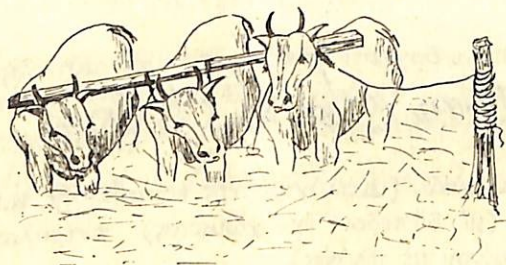

- [illegible]

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ...*Ο.Χι...δεν...*
φιν...δεν...δεν...δεν...δεν...δεν...δεν...δεν...

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

αριθμ. 1069. Συνέγραψαν οι κ.κ. Γεωργίου Χρυσόστομο, Διονυσίου Κωνσταντίνου και Νικολάου
 από την Πριζρίαν. Τα δημοτικά τραγούδια αυτά έχουν ως εξής:

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως συντῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

ταί από το έτερον άκρο.
 κώς, «νά έρχωνται γύρες», και ούτω νά κόβουν τά στάχυα. Τ.ο.ά.ω.
 νύμφη έρχεται δια άνω χρησιμοποίησε 7 μιν (εώνυμηνον)
 τινος το γαρ ποταμόν και έως 3 το μέσον. 4. 2 άνω. 5. 3 άνω. 6. 2 άνω
 7. 3 άνω. 8. 2 άνω. 9. 3 άνω. 10. 2 άνω. 11. 3 άνω. 12. 2 άνω. 13. 3 άνω.
 14. 2 άνω. 15. 3 άνω. 16. 2 άνω. 17. 3 άνω. 18. 2 άνω. 19. 3 άνω. 20. 2 άνω.
 21. 3 άνω. 22. 2 άνω. 23. 3 άνω. 24. 2 άνω. 25. 3 άνω. 26. 2 άνω. 27. 3 άνω.
 28. 2 άνω. 29. 3 άνω. 30. 2 άνω. 31. 3 άνω. 32. 2 άνω. 33. 3 άνω. 34. 2 άνω.
 35. 3 άνω. 36. 2 άνω. 37. 3 άνω. 38. 2 άνω. 39. 3 άνω. 40. 2 άνω. 41. 3 άνω.
 42. 2 άνω. 43. 3 άνω. 44. 2 άνω. 45. 3 άνω. 46. 2 άνω. 47. 3 άνω. 48. 2 άνω.
 49. 3 άνω. 50. 2 άνω. 51. 3 άνω. 52. 2 άνω. 53. 3 άνω. 54. 2 άνω. 55. 3 άνω.
 56. 2 άνω. 57. 3 άνω. 58. 2 άνω. 59. 3 άνω. 60. 2 άνω. 61. 3 άνω. 62. 2 άνω.
 63. 3 άνω. 64. 2 άνω. 65. 3 άνω. 66. 2 άνω. 67. 3 άνω. 68. 2 άνω. 69. 3 άνω.
 70. 2 άνω. 71. 3 άνω. 72. 2 άνω. 73. 3 άνω. 74. 2 άνω. 75. 3 άνω. 76. 2 άνω.
 77. 3 άνω. 78. 2 άνω. 79. 3 άνω. 80. 2 άνω. 81. 3 άνω. 82. 2 άνω. 83. 3 άνω.
 84. 2 άνω. 85. 3 άνω. 86. 2 άνω. 87. 3 άνω. 88. 2 άνω. 89. 3 άνω. 90. 2 άνω.
 91. 3 άνω. 92. 2 άνω. 93. 3 άνω. 94. 2 άνω. 95. 3 άνω. 96. 2 άνω. 97. 3 άνω.
 98. 2 άνω. 99. 3 άνω. 100. 2 άνω. 101. 3 άνω. 102. 2 άνω. 103. 3 άνω. 104. 2 άνω.
 105. 3 άνω. 106. 2 άνω. 107. 3 άνω. 108. 2 άνω. 109. 3 άνω. 110. 2 άνω. 111. 3 άνω.
 112. 2 άνω. 113. 3 άνω. 114. 2 άνω. 115. 3 άνω. 116. 2 άνω. 117. 3 άνω. 118. 2 άνω.
 119. 3 άνω. 120. 2 άνω. 121. 3 άνω. 122. 2 άνω. 123. 3 άνω. 124. 2 άνω. 125. 3 άνω.
 126. 2 άνω. 127. 3 άνω. 128. 2 άνω. 129. 3 άνω. 130. 2 άνω. 131. 3 άνω. 132. 2 άνω.
 133. 3 άνω. 134. 2 άνω. 135. 3 άνω. 136. 2 άνω. 137. 3 άνω. 138. 2 άνω. 139. 3 άνω.
 140. 2 άνω. 141. 3 άνω. 142. 2 άνω. 143. 3 άνω. 144. 2 άνω. 145. 3 άνω. 146. 2 άνω.
 147. 3 άνω. 148. 2 άνω. 149. 3 άνω. 150. 2 άνω. 151. 3 άνω. 152. 2 άνω. 153. 3 άνω.
 154. 2 άνω. 155. 3 άνω. 156. 2 άνω. 157. 3 άνω. 158. 2 άνω. 159. 3 άνω. 160. 2 άνω.
 161. 3 άνω. 162. 2 άνω. 163. 3 άνω. 164. 2 άνω. 165. 3 άνω. 166. 2 άνω. 167. 3 άνω.
 168. 2 άνω. 169. 3 άνω. 170. 2 άνω. 171. 3 άνω. 172. 2 άνω. 173. 3 άνω. 174. 2 άνω.
 175. 3 άνω. 176. 2 άνω. 177. 3 άνω. 178. 2 άνω. 179. 3 άνω. 180. 2 άνω. 181. 3 άνω.
 182. 2 άνω. 183. 3 άνω. 184. 2 άνω. 185. 3 άνω. 186. 2 άνω. 187. 3 άνω. 188. 2 άνω.
 189. 3 άνω. 190. 2 άνω. 191. 3 άνω. 192. 2 άνω. 193. 3 άνω. 194. 2 άνω. 195. 3 άνω.
 196. 2 άνω. 197. 3 άνω. 198. 2 άνω. 199. 3 άνω. 200. 2 άνω. 201. 3 άνω. 202. 2 άνω.
 203. 3 άνω. 204. 2 άνω. 205. 3 άνω. 206. 2 άνω. 207. 3 άνω. 208. 2 άνω. 209. 3 άνω.
 210. 2 άνω. 211. 3 άνω. 212. 2 άνω. 213. 3 άνω. 214. 2 άνω. 215. 3 άνω. 216. 2 άνω.
 217. 3 άνω. 218. 2 άνω. 219. 3 άνω. 220. 2 άνω. 221. 3 άνω. 222. 2 άνω. 223. 3 άνω.
 224. 2 άνω. 225. 3 άνω. 226. 2 άνω. 227. 3 άνω. 228. 2 άνω. 229. 3 άνω. 230. 2 άνω.
 231. 3 άνω. 232. 2 άνω. 233. 3 άνω. 234. 2 άνω. 235. 3 άνω. 236. 2 άνω. 237. 3 άνω.
 238. 2 άνω. 239. 3 άνω. 240. 2 άνω. 241. 3 άνω. 242. 2 άνω. 243. 3 άνω. 244. 2 άνω.
 245. 3 άνω. 246. 2 άνω. 247. 3 άνω. 248. 2 άνω. 249. 3 άνω. 250. 2 άνω. 251. 3 άνω.
 252. 2 άνω. 253. 3 άνω. 254. 2 άνω. 255. 3 άνω. 256. 2 άνω. 257. 3 άνω. 258. 2 άνω.
 259. 3 άνω. 260. 2 άνω. 261. 3 άνω. 262. 2 άνω. 263. 3 άνω. 264. 2 άνω. 265. 3 άνω.
 266. 2 άνω. 267. 3 άνω. 268. 2 άνω. 269. 3 άνω. 270. 2 άνω. 271. 3 άνω. 272. 2 άνω.
 273. 3 άνω. 274. 2 άνω. 275. 3 άνω. 276. 2 άνω. 277. 3 άνω. 278. 2 άνω. 279. 3 άνω.
 280. 2 άνω. 281. 3 άνω. 282. 2 άνω. 283. 3 άνω. 284. 2 άνω. 285. 3 άνω. 286. 2 άνω.
 287. 3 άνω. 288. 2 άνω. 289. 3 άνω. 290. 2 άνω. 291. 3 άνω. 292. 2 άνω. 293. 3 άνω.
 294. 2 άνω. 295. 3 άνω. 296. 2 άνω. 297. 3 άνω. 298. 2 άνω. 299. 3 άνω. 300. 2 άνω.
 301. 3 άνω. 302. 2 άνω. 303. 3 άνω. 304. 2 άνω. 305. 3 άνω. 306. 2 άνω. 307. 3 άνω.
 308. 2 άνω. 309. 3 άνω. 310. 2 άνω. 311. 3 άνω. 312. 2 άνω. 313. 3 άνω. 314. 2 άνω.
 315. 3 άνω. 316. 2 άνω. 317. 3 άνω. 318. 2 άνω. 319. 3 άνω. 320. 2 άνω. 321. 3 άνω.
 322. 2 άνω. 323. 3 άνω. 324. 2 άνω. 325. 3 άνω. 326. 2 άνω. 327. 3 άνω. 328. 2 άνω.
 329. 3 άνω. 330. 2 άνω. 331. 3 άνω. 332. 2 άνω. 333. 3 άνω. 334. 2 άνω. 335. 3 άνω.
 336. 2 άνω. 337. 3 άνω. 338. 2 άνω. 339. 3 άνω. 340. 2 άνω. 341. 3 άνω. 342. 2 άνω.
 343. 3 άνω. 344. 2 άνω. 345. 3 άνω. 346. 2 άνω. 347. 3 άνω. 348. 2 άνω. 349. 3 άνω.
 350. 2 άνω. 351. 3 άνω. 352. 2 άνω. 353. 3 άνω. 354. 2 άνω. 355. 3 άνω. 356. 2 άνω.
 357. 3 άνω. 358. 2 άνω. 359. 3 άνω. 360. 2 άνω. 361. 3 άνω. 362. 2 άνω. 363. 3 άνω.
 364. 2 άνω. 365. 3 άνω. 366. 2 άνω. 367. 3 άνω. 368. 2 άνω. 369. 3 άνω. 370. 2 άνω.
 371. 3 άνω. 372. 2 άνω. 373. 3 άνω. 374. 2 άνω. 375. 3 άνω. 376. 2 άνω. 377. 3 άνω.
 378. 2 άνω. 379. 3 άνω. 380. 2 άνω. 381. 3 άνω. 382. 2 άνω. 383. 3 άνω. 384. 2 άνω.
 385. 3 άνω. 386. 2 άνω. 387. 3 άνω. 388. 2 άνω. 389. 3 άνω. 390. 2 άνω. 39

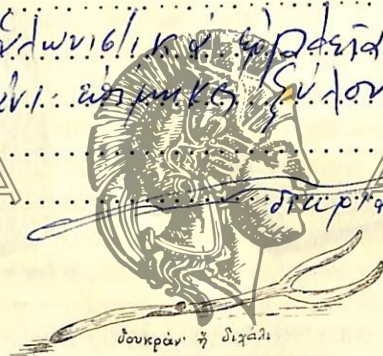
- 20 —

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ochavaprog' xoxij e. dioxij In apwistij. ad.
e. Ochavaprog' jibel en itog. In alijis. apwistij.
ud t' exetijan des awanapre aridjan
Oin. wopelmn pipip ar.

12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

μορφήν)
η ψαλμωδία του εὐαγγελίου με το γόγγυσμα
το δ' ἐκείνου· ἡ ἀποστολή.

ACHINON

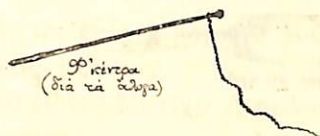
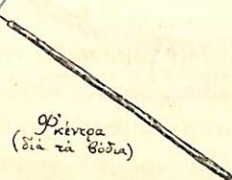
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ἴσῃα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους, στάχυν ; . *καλὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς*
μετὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς
μετὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *42. ευ.*

[illegible]

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἁλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἁλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

ἡ ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ὁνομαζομένη . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος
ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἁλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

ἡ ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ὁνομαζομένη . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος

- 17) Ποιοὶ ἁλωνίζουσιν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἁλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἁλωνισαῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἁλωνισμόν

ἡ ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ὁνομαζομένη . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος
ἡ ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ὁνομαζομένη . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος
ἡ ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ὁνομαζομένη . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἁλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἡ ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ὁνομαζομένη . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος
ἡ ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ὁνομαζομένη . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πλάτος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

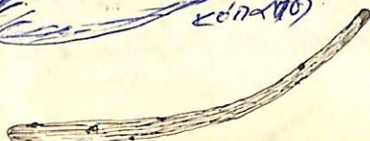
ἡ ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ὁνομαζομένη . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος
ἡ ἐν τῷ ἀπλῶματι . . . ὁνομαζομένη . . . ἡ ἐργασία τοῦ ἀπλώματος

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάγου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).

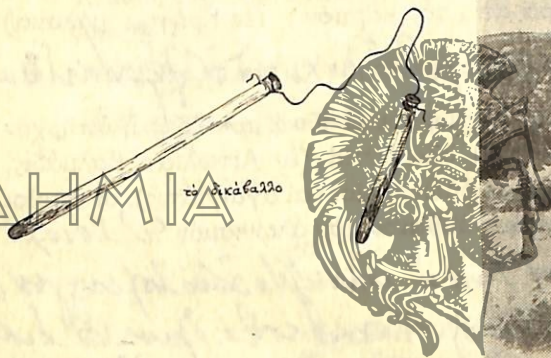
μοναχ. το. κοπ. νιόβ. το. ...
... φακῆς ἐγένετο ...

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ αὐροῦ δημητριακῶν...

τὸ ἀκάβαλλο

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; ...

μοναχ. το. κοπ. νιόβ. το. ...
... φακῆς ἐγένετο ...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

.....
ἡ ἐξήντητο καὶ πέντε μέρη ἐν τῷ βέλῳ

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

.....
7.0.κ. δὲν... ἀφ' ἀρχῆς... ἀφ' ἀρχῆς...

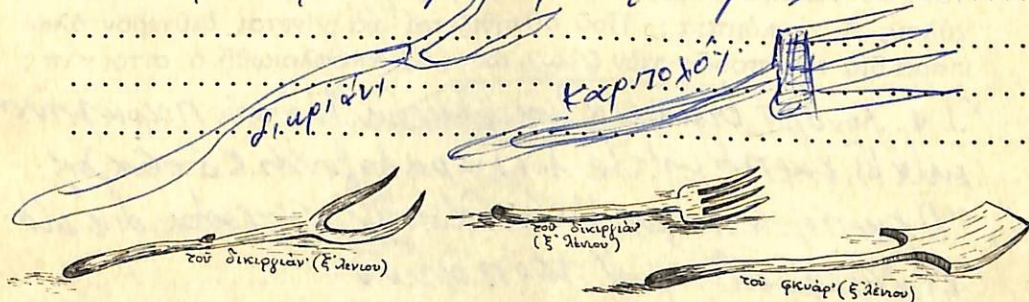
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἐξ ἀμερικανῶν μηχανῶν τοῦ 1919. τὸν ἐπρομηθεύθη πρόσωπον ἀπὸ τὸν ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς.*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἀμερικανικοὶ βλάχες λέγουσι λειῶμα.*

β. ἀμερικανικοὶ σωρεῖ ἐξ ἀμερικανικοῦ δικριανίου καὶ δικιργιανίου.

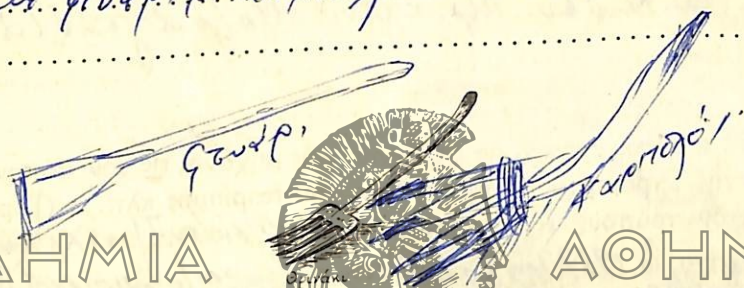

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ εὖριον τοῦτο;

Ο. Ὁ ἄλλος μοι εἰρήνην, εὐφροσύνην, ἀγαθὰ ἐπὶ φρεσὶν.....
 Δὲν καρπὸν ἔχει τὴν ἐπὶ νῦν ἐξ ἑνός ἀγρόν· πάλαι δὲ
 νῦν δὲ δὲν φέρει τὸ εὖριον.....

- 2) Με ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο; φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *Τὸ ἀνέμισμα γίνεται μετὰ φτυάρι καὶ θρινάκι.*)

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 .Λιχνῶν αὐτῶν ἀνδρῶν γυναικῶν.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλῳγισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

- 26 —

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

..... Διὰ τὴν ξηραίναν τὴν ξέναν διὰ
 δειλὸν ἀνέμισμα.

- 6) Ἄφου διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

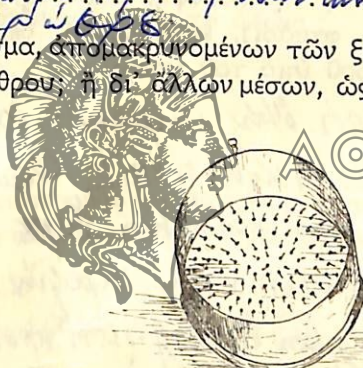
..... ὁ δὲ διαλογὴν τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῶν μετ' αὐτοῦ παραμείναντων
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων διὰ τὴν ξηραίναν τὴν ξέναν διὰ
 τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-
 νου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

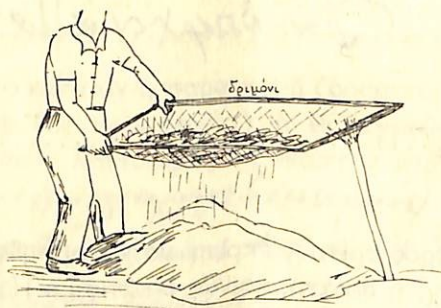
ΑΘΗΝΩΝ

κοσκίνο· παλιὸν δερμάτινον

κόστρος ἢ ἀρυλόγος

δριμόνι

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

... *ἰν. ὑπάρχον ἀλάτοι. γε. ο. τοι. ἐν. χρυσ. α. χυρ. α. β. δ.*
... ἰν. υ. α. υ. α. υ. ἰν. δημητριακῶν. ἀλά. λ. α.
... ἄχυρα. α. β. δ. ἄλ. α. ὄλα.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσεις καὶ ἀσπασμοὶ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

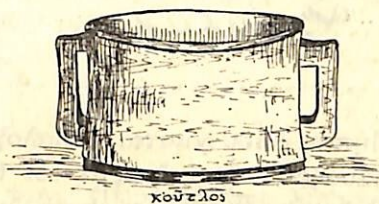
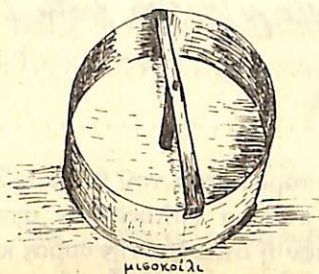
Ο. καρπός. ὄλα. ἐτοιμασθ. ἄχυρα. λ. α. β. δ. ἄλ. α. ὄλα. ἰν. ὑπάρχον ἀλάτοι. γε. ο. τοι. ἐν. χρυσ. α. χυρ. α. β. δ.
... ἰν. υ. α. υ. α. υ. ἰν. δημητριακῶν. ἀλά. λ. α.
... ἄχυρα. α. β. δ. ἄλ. α. ὄλα.

- 8) Ἄλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

... *ἰν. ὑπάρχον ἀλάτοι. γε. ο. τοι. ἐν. χρυσ. α. χυρ. α. β. δ.*

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσate δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικᾶς εἰκόνας. *Ἰ. π. ε. 17. ε. 1. 2. καὶ 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 82*

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

ἡ ἀρχὴ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἔθνους
 τοῦ Ἰσραὴλ.

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)
- H παραγωγή (ο καρπος). ἀποθηκευέτο. κατόπιν
ἐντὸς τῆς οἰκίας.. εἰς ποῖα δοχεῖα.. α'. εἰς λάκκους.. β'
δοχεῖα.. γ' ἐξωτερικὰ κεκολλημένους ..*

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *Ἡ διαδοχὴ κευσιῶν ἀχέρως*
ἐγίνετο ὡς ἐὰν χωρὶς τοῦ ἐξ ἀχέρως

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγένετο ἐξ ἀχέρως
ἐγίνετο

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὁχι διὰ κατασκευῆς ἀπὸ σχήματος ἐμβαλύνει

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Ἐξ ἀχέρως πλεκτὴ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ὁχι λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον ἐξ ἑσπέρas
ἑσπέρas 23 Ἰουνίου

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Ἐξ ἀχέρως ἐξ ἑσπέρas ἐξ ἀχέρως

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... *φῶς ἀπὸ πύρινης φωτιάς*

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;

..... *ἀπὸ παιδῶν*

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

..... *ἀπὸ τοῦ ἔθνους*

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... *ὅταν γ.π. ν.ε.α. ἐν γυμνασίῳ πωλῇ ξύλα*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

..... *ὅταν εἰσέλθῃς ἐν τῇ θύρᾳ τοῦ ἁγίου*

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

..... *ὅταν ῥίπνῃς ἀπὸ τοῦ α. α. χοροὶ γύρω τῶν*

..... *ἐν τῇ πυρᾷ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΙΣΕΩΣ
ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ. 127

Εν Αιγίω τη 26 Ιαν/ρίου 1970

Π ρ ό ς
Τήν 'Ακαδημίαν 'Αθηνῶν
Κέντρον 'Ερεύνης
Τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας

Α Θ Η Ν Α Σ

"Εχομεν τήν τιμήν νά ἀποστείλωμεν ὑμῖν, ὡδε προσηρτη-
μένως, τήν ὑπ'ἀριθ. 7/14-1-1970 ἀναφοράν τῆς διευθυντρί-
ας τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Βουταΐμου τῆς ἡμετέρας περιφερεί-
ας, μετά τοῦ ταύτης ^{πρωτοκόλλου} ἐρωτοματολογίου, δεόντως συμπε-
πληρωμένου, καί νά παρακαλέσωμεν διὰ τά καθ' ὑμᾶς περαι-
τέρω.

Μετά τιμῆς
Ὁ Ἐπιθεωρητής

Παν. Παναγιωτόπουλος

Αριθ. Πρωτ. 7

20

Λαυρεντίου

Προς

Τὴν ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΣ 136

(Διὰ τοῦ κ. Ἐυδεδωρητοῦ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων
τῆς Ἑπ/μης Περιφέρειας Αἰγιαλείας)

Ἐν Βουλίμῃ τῇ 14ῃ Ἰανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ.

Ἐλήφθη τῇ

127

15-1-70

ΑΘΗΝΑΝ

Λαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ ἐυχαρίζω
τὴν κοινότητα, ἐρωτηματολόγιον,
περὶ τοῦ ἐν παραδόξῳ γεωργικοῦ
βίου αὐτῶν καὶ ἔθιμον πυρῶν, δεόντως
συμπληρωμένον.

Ἐυδεδωκότα

Ἡ Δ/τρια τοῦ Σχολείου

Ἐ. Θεοδωρακοπούλου.